

SLOVENSKI GOSPODAR

List ľudstva v pouk in zabavo.

Njegova vlast Gavrilo je veljača prošle godine u početku rata, na dan za carev rođendan u Kraljevini 4. K. u sv. Trsat kod Rijeke, kada je bio u posjetu "Gospodarju" - Kralju, sastavio "Savjetnik" i "Gospodarju" dočiravao uži broj posebne mogućnosti. — Prema tomu godišnje 19. v. — Uredništvo: Karlo.

En faze este ca plantele să crească și potrivită să adună 48 vînă, cu 1000 de jecăi, și în același timp să producă 25 vînă. În

Dr. Korošec v domovini.

Minuli pondeljek se je dr. Korošec zopet vrnil v domovino iz Švice, oziroma Pariza, kjer se je mudil dober mesec dni. Vršiti je moral važno in težko nalogu, da se je imenom NV pogajal s Pašicem in državniki antante. Sedaj se je vrnil. Vesel in dobre volje. Prišel je preko Italije in Koroške. Na vseh postajah, kjer so ljudje znali za njegov prihod, so ga slovesno sprejemali in pozdravljali. V Ljubljani pa, kamor je dospel v pondeljek svečer, ga je pričakovala tisočglava množica, ki je iskreno pozdravljala voditelja naroda. Dr. Korošec je poročal o uspehih svojih pogajanj in je rekел: Naš položaj glede severne meje je kar najugodnejši in je popolna, izpolnitev naših narodnih zahtev zagotovljena. Glede zapadne meje stvar še ni rešena in treba, da nastopi cel naš narod z vsem primernim povdarkom in z vsemi sredstvi za rešitev tega vprašanja v smislu vsekih idej Wilsona. Na pozdrave je odgovoril, da bodi naše čustvo veselo. V torek zjutraj se je dr. Korošec odpeljal v Zagreb in iz Zagreba se odpelje v Belgrad.

Naša zavednost.

Stojimo pred dejstvom: srbski vojak je pustil svoj dom in brani nas Slovence, premnogi slovenski vojak čopi za pečjo doma in čaka, čaka, posluša, gleda vse te dogodke.

Prišel je poziv generala Maistra: vsi spobni vojaki na noge, za vzdrževanje reda v Jugoslaviji. Slovenski vojaki so sicer slišali ta poziv, pa prav veliko jih je ostalo doma. Tuji, dasi nam plemensko sorodni vojaki nadzorujejo naša mesta, kolodvore, javne naprave. Vprašamo se: Zakaj se več naših ne pridruži naredni vojski? Če poiščemo vzroke, nam je marsikaj bolj razumljivo. Poglejmo malo, kako je bilo prej, zraven

pa premislimo, kaj hočemo zdaj, v dobi življenja.
Prej je smatral vsakde vejaški stan kot nekaj neobhodno petrebnega, kot nekaj hudega, čemur se ni mogel nikdo umakniti. Vsi sme obsegali militarižem, učenjaki v svojih učenih spisih, navaden človek v svoji kletvi. Mora je tlačila nas yse, pa zdaj verne, da je bila ta mora pozabljena v strastno vladedeljnem nemškem krvniku Viljemu. Če se mu vladarji niso mogli ustaviti, kako se mu bo ustavil posameznik? Po velji Nemčiji je morala izbruhniti krvava vojna, a narodi, učnjeni in skozi stoletja pod nemškim uplivom vzgojeni, so bili gnani v smrt. Slovan proti Slovanu, a kot rablji so se zagnali krvniki Nemci in Mažari nad osevraženega Slovana, ki ni človek, ampak žival, in zato ga je treba uničiti. Edini češki narod je že pred vojsko popolnoma spregledal nemške načrte, in se zato v vojski ni dal zlorabljati, da bi ubijal svoje brate. Nemški listi so seveda zdaj trobili med svet o prekletih čeških veleizdajalcih! Naš neuki vojak je tudi marsikaj videl in slišal v vojski, pa do tega upogleda ni mogel priti, da Čeh ni bil veleizdajalec, če ni hotel ubijati svojih krvnih bratov, Rusov, Rusinov, Srbov itd. Zdaj pa moramo obsediti vso nevednost v tem oziru: Dokler je bil nemški meč zmagovit, bi bil nam slabšim, razcepljenim Jugoslovanom zaporedoma glave posekal, ako bi se bili uprli v začetku vojske. Zato smo govorili, se navduševali za domovino, o kateri nismo prav vedeli, kje je.

Naši vojaki so pretrpeli strahovite muke in napore za domovino. Pa vedno bolj smo tekom vojske spoznavali, da služimo ne našem cesarju, ampak preljubezajivemu Viljemu. Vse hujše so nas izjemali Nemci in Mažari, nam vasiljevali svojo edino zveličavno štatšpraho, končno je prišel poraz naših vojsk, narodi so se lečili drug od drugega, pa tudi združili, kakor so čutili svojo različnost ali sorodnost. Nemškemu in mažarskemu militarizmu so odpovedali udje in telebnil je na tla, v prsh, zapustivši za seboj grozoto upoštevanja in krivc. Iz razvalin tega uničenega nestora so utekli naši vojaki domu, preklinjajoč sovraga, ki jih je že skoraj požrl, in prisegajoč, da nikdar ne oblečejo več te preklete mrtvaške mondure.

Res je, prisiljen je bil naš človek v vojsko, nič ni pomagalo, iti je meral v krvav boj — tako je veleval nemški in žalibog avstrijski poglavlar Viljem. Vojskovali smo se za pогin, tako je bilo prej. Kaj pa zdaj? Zdaj je pa pogled malo dru gačen. Vojake, ki se zavedajo svoje narodnosti, ne kliče toliko glas generala Maistra, temveč no tranji glas srca, ki mu pravi: glej, pošast krvo lačna, militarizem nemški je v prahu, na tleh, toda zakleta kraljicina, moja slovenska domovina, še potrebuje braniteljev! Štiri, šest, sedem let sem se mučil za svojega krvosva, zdaj pa, ko bi bilo treba urediti svoj dragi slovenski dom, bi pa jaz doma fizol ali koruzo lučil, sibski, češki, francoski vojak pa bi branil koristi Slovencev! Ne štetokrat sem v vojski slišal razne tolalbe, obljube, pa vse se je izkazalo kot prokleta laž! Tolažili so nas s skorsjnjim mirom, s slavno zmago, pa lagali so. Zdaj pa ni več tistih, ki so me zlorabljali, pač pa je moja domovina Slovenija rešena okov! Dokler me potrebuje, ji nočem odrekati svoje pomoči.

Ni treba omenjati, da so premuegi Slovenci jako mlačni glede nove vojne dolžnosti. Vsega tega je kriva prejšna nemška nasilnost, ki nam je vzgojila toliko mlačnežev in odpadnikov. Zdaj tega ne bo več, zato se naj skušajo slovenski vojaki brez izjeme otresti lažnjuje prejšnje vzgeje ter se umisliti v sedanji položaj. Če vsak prav prevdari vse okolščine, si he rekel: moja prava domovina me bliža, zato vsem do hranjiv znamen

Zadnja Jugoslavija

V nedeljo, 1. decembra, ob osmih zvečer je bilo sprejeto odposlanstvo Narodnega veča (sveta) SHS, ki se je mudilo v Belgradu, da proveže ujedinjenje s kraljevine Srbijo in ČrnoГОoro, od srbskega prestolonaslednika in regenta Aleksandra. Podpredsednik Narodnega veča dr. Pavelič je prebral spomenice, ki jo je sestavilo Narodno veče in s katero se proglaša popolno ujedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov s kraljevinama Srbijo in ČrnoГОoro v edinstveno kraljevino SHS, v kateri vrši vladarsko oblast kralj Peter, oziroma v njegevem imenu regent Aleksander. V spomenici se izraža želja, naj se sestavi začasna vlada v sporazumu med Narodnim večem in predstavniki naroda kraljevine Srbije. Ta vlada naj pripravi ustavotvorno skupščino, ki bo voljena po načelih splošne, enake in tajne volilne pravice in ki bi se naj sestala najpozneje šest mescev po sklenitvi miru. Končno spomenica ostro ugovarja zoper zasedbo našega narodnega ozemlja po talijanskih četah in zoper nasilno postopanje talijanov ter izraža nado, da se končne meje naše države uredijo tako, da bodo v skladu z narodopisnimi mejami in z načelom narodne samoodločbe.

Na to spomenico je regent Aleksander odgovoril z obširnim govorom, v katerem je proglašil ujedinjenje Srbije z deželami neodvisne države SHS v edinstveno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Slovesno je zagotovil, da se bo on in nova vlada z vsemi onimi, ki predstavljajo Srbijo in srbski narod, dali voditi samo po globoki, neizkaljeni ljubezni bratskega srca napram vsem svetinjam, ki so drage dušam onih, kot katerih pooblaščeni so odposlanci Narodnega sveta prišli v Belgrad. Glede na meje jugoslovanske države je izjavil, da bo novi vladni pripadla prva in glavna naloga, da poskrbi, da se bodo meje naše države krile z narodopisnimi mejami našega naroda. Glede na Italijo in njeno postopanje je izrazil prepričanje, da se osvoboditev sveta ne bo oskrnila s tem, da bi se izročilo pod tujo oblast toliko naših poštenih in prosvetljenih bratov. Italijanski narod bo imel več koristi in si zagotovil večjo varnost, če si zasigura naše prijateljstvo in dobro sosedstvo, kakor pa ako uresniči določbe londonske pogodbe (sklenjene med Italijo, Anglijo in Francijo). Ta pogodba je bila podpisana brez Srbije, ni bila nikdar priznana od Srbije, podpisana v razmerah, ko se še ni računalo s propastjo Avstro-Ogrske. Regent Aleksander je svoj nagovor končal s pozdravom svojim milim bratom štam naše svobodne in ujedinjene Jugoslavije in z vzklikanjem: Bodи nam vsikdar srečna in slavna kraljevina Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Zborovanje jugoslovanských biskopov.

Dne 27. nov. t. l. se je vršil v Zagrebu sestanek jugoslovanskih škofov, ki so sklenili, da pozdravljajo združenje Slovencev in Hrvatov v eno neodvisno državo, priznavajo N. V. kot vrhovno začasno oblast in priznali bodo istotako ono stalno oblast, ki jo ustvari volja naroda po ustavodajni skupščini; prizadevati si hočejo, da bo katoličanom svet na pravičnosti in ljubezni zasnovan socialni red, svet krščanski zakon in neletakljiva zasebna last; jugoslovanski škofovi se nadejajo, da bo jugoslovanska država priznala pravice katoliške cerkve; jugoslovanski škofovi so pripravljeni izposlovati od sv. Stolice dovoljenje, da se od cerkvenih velikih veleposestev odstopijo proti primerni odškodnini cerkvena zemljišča in razdele med revno kmetsko prebivalstvo; jugoslovanski škofovi žele in hočejo živeti v najboljšem razmerju z vsemi v Jugoslaviji priznanimi verami in posebno s pravoslavnimi.

voslavno duhovščino in pravoslavnim ljudstvom.
Poslali so izjavo udanosti sv. Očetu s prošnjo za blagoslov mladi Jugoslaviji. Pooblastili so za grebškega nadškefa, naj čimprej v imenu vseh vloži na sv. Očeta prošnjo za devoljenje bogoslužja v slovanskom jeziku in sicer sv. maša v staroslovanskem, drugih obredov pa v živem narodnem jeziku.

Sprejem pri regentu Aleksandru

Koncem preteklega tedna je srbski princ regent Aleksander sprejel nekatere zastopnike trimskega jugoslovanskega naroda. Zastopnik Hrvatov, podpredsednik Narodnega Vijeća v Zagrebu, dr. Pavelič je izjavil, da naš cilj ni Velika Srbija, ne Velika Hrvatska, marveč jedinstvena jugoslovanska država, katera naj v popolnem obsegu zagamči individualnost (posobnost) vsakega plemena (Slovencev, Hrvatov, Srbov). Dr. Pavelič je dobitis, da je princ Aleksander navdušen Jugoslovan

Ob petih popoldne v soboto je regent Ale-

ksander sprejel v posebni avdijenci dr. Janko Šimrak-a, glavnega urednika katoliškega hrvatskega lista »Narodna politika«. Razgovarjal se je z njim o vseh političnih, socialnih in kulturnih vprašanjih. Prestolonaslednik je zelo naglašal idejo narodnega edinstva in potrebo demokratične uredbe jugoslovanske države, v kateri bo vsako pleme in vsak državljan užival popolno svobodo in nemoteni razvitek. Posebno mu je ugajal program pokojnega pr. Kreka o notranji uredbi jugoslovanske države Dr. Šimrak je dobil iz razgovora trdno prepričanje, da hrvatski katoliki lahko z županjem gledajo v bodočnost. Prestolonaslednik Aleksander je sprejel v avdijenci tudi poslanca Spinčiča. Spinčič naglaša, da prestolonaslednik kaže enako ljubezen napram vsem trem plemenom naroda S. H. S., a tako tudi proti vsem veram, posebno napram katoličanom.

Profesor bogoslovja, dr. Barac, se je razgovarjal s prestolonaslednikom tudi o čisto cerkevnih rečeh. Prestolonaslednik je pokazal nenačadno dobro poznanje razmer na Hrvatskem ter pravo razumevanje interesov hrvaškega naroda. Poleg tega posebno spoštuje katoliške svetinje.

V razgovoru s Svetozarom Pribičevičem je srbski prestolonaslednik rekel, da ljubi enako Slovence, Hrvate in Srbe. On razumeva narodno edinstvo tako, da se smatra za člana celokupnega naroda, v katerem ne pozna razlike in ne bi mogel, da prenese nadvlado enega plemena nad drugim. Prestolonaslednik je izjavil, da bo ta teden odpotoval v Sarajevo in od tam dalje v Pariz.

Sporočilo Slovencem in Hrvatom iz Londona.

Srbsko poslanstvo v Londonu javlja: Danes v jutro sem storil potrebne korake radi postopanja Italijanov na Reki. Lord Robert Cecil mi je rekel, da stori vse, kar mu je mogoče, a mi si moramo prizadavati, da svetujemo Slovencem in Hrvatom, naj bodo mirni, dokler vprašanje ne bude definitivno rešeno na mirovni konferenci. Lord Cecil je uverjen, da bodo naša vprašanja ugodno rešena, ako bomo razumeli, da vzdržimo mir in red v spornih krajih.

Živila iz Amerike za Jugoslavijo.

Zagreb, dne 3. dec.

Člani jugoslovanskega odposlanstva, ki so se danes vrnili iz Švice in Pariza, poročajo, da bo Amerika že meseca januarja poslala prve ladje z živili za Jugoslovane.

Naši shodi.

Narodni svet za Spodnji Štajer prireja vsako nedeljo poučne shode v obmejnih krajih. Ker krivi preroki širijo neresnične vesti o sedanjem položaju, je nujno potrebno, da se ljudstvu pojasnijo resnični dogodki sedanega časa. Ljudstvo se v velikem številu udeležuje zborovanj in pazno sledi izvajanjem govornikov. Radi tega povdarmo, da so ti shodi v sedanjem času zelo potrebni. V naslednjem podatku poročila o shodih, ki so se vršili preteklo nedeljo:

V Svečini je bil shod, prav dobro obiskan. Dokaz, kako veliko zanimanje vlada med nami za Jugoslavijo. Govoril je prof. dr. Hohnjec, ki so ga vsi navnoči poslušali z napeto pozornostjo. Proti koncu je prisel znani omikan Paskolo z Lamenom, da bi motil shod, ter je napravil nekaj neslanih medkljev. Dobil pa je tako krepak odgovor, da se mu je vse bučno smejal. Kot predmet splošnega zasmeha jo je ta ponesrečeni Italijan odkuril z dolgim nosom. Tako se Paskolo poslavila od županovanja v Jugoslaviji.

Pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta govorila dr. Vladimir Sernek in stotnik Šel. Ljudstvo je bilo toliko kot se dozdaj na nobenem zborovanju pri Sv. Marjeti.

Pohrci so se v nedeljo pokazali kot navdušeni Jugoslovani. Na dobroobiskanem shodu pri Sv. Lovrencu nad Mariborom je govoril dr. Josip Leskovar iz Maribora.

Pri Mariji Snežni blizu Cmureka se je vršil v nedeljo, dne 1. decembra dobro obiskan shod. Prišli so obmejni Slovenci iz M. Snežne, Cmureka, Sv. Ane, Sv. Jakoba, Sv. Jurija in nekateri celo iz Št. Ilja. Bil je pravi tabor Slovencev cmureškega okraja. Govorila sta član Narodnega sveta urednik Žebot in g. kaplan Kren. Zborovalci so z navdušenjem vzeli poročila na znanje. Ne enega ni bilo, ki bi se z radostjo ne zavezal za Jugoslavijo.

V Framu se je vršil podučen shod v torek, dne 3. decembra. Prišli so ne samo Framčani,

tudi sosedje s Pohorja in Dravskega polja. Vse hiše so bile v zastavah. Shodu je predsedoval domač župan Černej. Govorili so: dr. Rosina, urednik Žebot župnik Koprivšek, nadučitelj Pirkmaier in župan Černej. Župan in kmetje so se posebno pritoževali radi slabega gospodarstva mariborskega okrajnega zastopa.

Prihodnjo nedeljo se vršijo tiste shodi: Na Spodnji Polskavi v šoli ob pol 10 uri dopoldne. Govorijo: dr. Reisman, dr. Ravnik in Žebot. Popoldne ob 2. uri na Pragerskem v nemški šoli. — Na Muti ob Koroški železnični v Cyril Matodovi šoli ob 10. uri predpoldne. Govorita dr. Koderman in profesor Voglar.

Sv. Jurij ob Taboru. Katoliško politično društvo za vranski okraj bo imelo v nedeljo, dne 8. t. m., popoldne ob treh, shod v društvenih prostorih v Št. Juriju. Povabljeni vši!

Stavka nemških in nemčurških železničarjev v Mariboru.

Minuli petek opoldne so železničarji in postarji v Mariboru kar na enkrat ustavili delo. Za kaj? Posamezni železničarji sicer niso vedeli, zakaj se gre, a voditelji so povedali pri NS v Mariboru, da so stopili v štrajk, ker je NV odstavila nekaj nemških uradnikov na pošti in sodniji. Ker so s silo prisili slovenske železničarje in delavce, da so morali tudi oni pustiti delo, je res stal v petek popoldne ves promet. Toda že ob petih popoldne v petek so slovenski železničarji imeli shod, na katerem so sklenili, da se drugi dan povrnejo zopet na delo. Res so tudi začeli voziti južno od Maribora že v soboto zjutraj. Med tem je prišlo iz Ljubljane 200 strojevodij in kurjačev ter 12 uradnikov, ki so takoj prevzeli službo, in promet se vrši severno do Spielfelda ter na progi proti Ljutomeru, kakor tudi na vseh drugih progah južno od Maribora popolnoma redno.

Stoji samo še delo v delavnicah. Ni pa nikogar dvoma, da so Nemci in njih podrepniki že danes s svojim štrajkom popolnoma pogoreli. Ker je zveza z Gradcem popolnoma pretrgana in ne vozijo severno od Spielfelda nikaki vlaki, trpijo vsled tega v prvi vrsti Nemci, dočim moremo mi prav lepo shajati tudi brez nemških železničarjev. V resnici so dosegli s svojim štrajkom ravno nasprotno, kar so hoteli doseči. Stopili so v štrajk, ker je NV v Ljubljani odpustila par nemških uradnikov in mislili so, da se bo naša NV ustrašila in hitro poklicala nazaj odstavljene uradnike. Med tem pa je ravnateljstvo južne železnice na zahtevo NV moralo odstaviti tudi vse vodilne nemške uradnike na obeh kolodvorih ter v kurilnici in delavnicah v Mariboru.

Poleg vsega tega je NV odredila, da so vse proge južne železnice na Slovenskem v bodočem podrejene obratnemu nadzorstvu v Ljubljani.

Tako je torej ta zadnji poskus nemštvja, da bi našo mlado državo oviral v njenem razvoju, popolnoma ponesrečil.

Ker je NV odstavila ravnatelja obeh mariborskih pošt in odredila, da morajo odslej naprej tudi uradniki na pošti uradovati le slovenski, so stopili minuli petek opoldne nemški uradniki, uradnice in poduradniki v štrajk. V soboto zjutraj pa so bili vsi štrajkujoči obveščeni, da jih je NV odpustila iz službe. Tako je na costi 135 oseb. Sami so si krivi nesreče.

Slovenci! Jugoslovani!

Dne 19. nov. 1918 je padel v Mariboru slovenski dragonec Franc Vauhnik kot žrtve svoje ljubezni do jugoslovanske domovine. Naša dolžnost je, da tej prvi naši žrtvi v svobodni jugoslovanski domovini postavimo dostenen nagrobeni spomenik. Zato se obrača podpisani NS na slovensko javnost s pozivom, naj omogoči s prispevkvi, da se izkažemo žrtvi za našo svobodno domovino hvaležne. Darovi se naj pošiljajo NS v Mariboru (blagajnik prof. dr. Kovačič). — NS za Štajersko.

Jugoslovanske čete zasedle Cmurek in Radgono.

Minulo nedeljo popoldne dne 1. dec. so jugoslovanske čete zasedle mesto Radgono in Cmurek. Radgončani so se mirno udali, v Cmureku je pa prišlo do male praske.

O zasedenju Radgona nam poroča prijatelj lista naslednje:

Odelek jugoslovanske armade, določen za Radgono in Cmurek, se je odpeljal v nedeljo po-

poldne iz Maribora. Veliko je bilo navdušenje med našimi fanti. Med vožnjo so sneli nemški napis na postaji v Št. Iiju. V Spielfeldu smo zvedeli, da sta Cmurek in Radgona zasedena od močnih nemških čet z 20 strojnimi puškami. Ob 8. uri zvečer smo dospeli v Radgono. Na kolodvoru so nas čakali: župan Kodolč, dr. Kamuiker, Lammert in še drugi nemški velikaši. Ko so zaslišali klicati: »Živijo slovenska Radgona! Živijo Jugoslavija!« in videli naše močno oborožene fante, so se tem gospodom začele tresti hlače in župan je takoj rekel: »Saj sem tako rad v Jugoslaviji!« Korakali smo po mestu. Fantje so prepevali, da je bilo veselje. Radgončani še nikoli niso kaj takega videli. V mestu ni od tiste močne nemčurske družali drugega ostalo, kakor nekaj strojnih pušk, puške, postelje in sledovi po snegu, ko so pred nami bežali. Mestni očetje kar niso mogli verjeti, da je Radgona jugoslovanska, še le drugi dan, ko so se prebudili in videli na Glavnem trgu in na kolodvoru lepe slovenske zastave in slovenski napis Radgona, so se jim zjasnile nemške butice. Pošta in davkarista v naši posesti. Nemškim, oziroma nemčurskim meščanom se gotovo ni slabo godilo, ker smo zaplenili veliko živeža in drugega blaga. Mestna občina ima sama v zalogi 6500—7000 kg sladkorja, ubogo prebivalstvo pa po 2—3 mesece ne dobiva sladkorja. Občina ima tudi veliko zalogo drugega živeža. Pri židih Rosenberg Neumann vse polnožita, moke, graha, fižola, kaše in ajde (vse rekvirirano blago). On trdi, da je iz Ogrskega. Mož se je pa zagovoril. O tem dobijo naše oblasti natančnejše podatke. Nemci sami so nas hvalili, ko smo blago zaplenili. Na kolodvoru smo zaplenili 2 vagona zaklanih prašičev, ki so jih mislili odpeljati v Deutschösterreich. (Opomba uredništva: Hvala za poročilo. Prosimo naše posadke v Spielfeldu, Cmureku in Radgoni, da nam stalno poročajo o temšnjem položaju.)

Spod. Dravograd in Velikovec zasedena.

Nemci napadli Velikovec.

V soboto, dne 30. novembra ob polu 9. uri predpoldne so jugoslovanske čete zasedle mesto Velikovec na Koroškem. Zasedenje je šlo večinoma mirno izpod rok. V nedeljo, dne 1. decembra pa je prišlo pred Velikovcem do krvavega sponda. O tem poroča jugoslovanski poveljnik, nadpoveljnik Malgaj: Dne 1. decembra ob 3. uri popoldne je prišel nemški podpolkovnik Verständig z oboroženo četo kot parlamentar in je zahteval od mene, da zapustum s četo takoj mesto. Odgovoril sem mu, da bomo, če treba, mesto branili do zadnjega moža. Nato se je podpolkovnik odpeljal. Kmalu nato so primarširale proti mestu tri nemške kolone čez 400 mož s 7 gorskimi topovi, strojnimi puškami in z dvema oklopnjima avtomobiloma. S 100 možmi sem zasedel rob mesta. Nemci so v rojni vrsti obkolili mesto. Podpolkovnik Verständig se je zopet pripeljal in ponovno zahteval, da mesto zapustum. Debil je odgovor kakor poprej. Nemci so streljali s puškami in strojnicami. V boju, ki se je razvil, je padlo čez 10 nemški vojakov in več je bilo ranjenih. Zajeli smo 4 moža in eno strojno puško. Pri pogajanjih med bojem je nemški podpolkovnik predlagal, da mi sicer smemo ostati v mestu, da bo pa poleg nas zasedla mesto tudi ena nemška stotnija. Ko je videl disciplino in karajož naših vojakov, je telefonično vprašal v Celovec, kaj naj storiti. Dobil je ukaz, da naj se umakne. Povelja za umik pa ni mogel takoj izvršiti, ker je bila nemška rojna vrsta preveč razškopljena v okolici mesta. Streljalo se je še pozno v noči. Danes je mirno. Na naši strani nimamo nobene izgube. Proglasiti smo morali preki sod, ker so civilisti streljali na nas. Pri nas je tudi oddelek Srbov, ki šteje 40 mož. Poveljuje mu podpoveljnik Mtrović. Mi ga posljemo v Celovec, da protestira pri nemški Schutwehr, ker so Nemci streljali navzlic temu, da je prihajal parlamentar z belo zastavo.

Dne 2. decembra so Srbi zasedli tudi trg Spodnji Dravograd. Srbe so nato nadomestili naši domaći jugoslovanski vojaci.

Tako bodo na Koroškem kmalu zasedeni vsi oni kraji, ki bodo pripadali Jugoslaviji. Koroško-slovensko ljudstvo z veliko radostjo pozdravlja svoje rešitelje.

Naše čete so ponoči od 3. na 4. dec. zasedle koroški trg Grebinj.

SRBI NA KOROŠKEM.

Včeraj se je na povelje generala Maistra odpeljal iz Maribora srbski oddelek s posebnim namerom na Koroško. V Spodnjem Dravogradu pa

nemški železniški uradnik ni pustil, da bi se Srbi odpeljali dalje na Koroško. Še le na odločno posredovanje generala Maistra se je nemški uradnik udal in je pustil vlak s Srbi dalje proti Celovcu.

Skupno jugoslovansko ministrstvo.

Belgrad, 3. dec.

Kot kandidat za ministrsko predsedstvo skupne jugoslovanske vlade se imenujejo: Pašič, dr. Trumbič in dr. Korošec. Definitivnega sklepa še v tem oziru ni.

Petrolej in sveče.

Ker se radi neurejenega železniškega prometa ni mogoče dobiti za sedaj za naše kraje dovolj živil iz Hrvatske in prekmorskih krajev, se obrača prehranjevalni komisar jugoslovanske vlade g. dr. Lajniček na naše kmetsko ljudstvo s prošnjo, da oddajo vsaj nekaj živil za prebivalstvo po mestih in delavskih krajih.

Mariborsko okrajno glavarstvo bo dalo kmetom, kateri bodo tekomp 14 dni oddali predpisane množine krompirja, žita in fižola, potrebitno množino petroleja in sveč. Tudi druga okrajna glavarstva dobijo in bodo razdeljevala v isto svrhu in pod istimi pogoji petrolej in sveč.

V Mariboru se bo v poslopujšku okr. glavarstva (I. nadstropje, soba št. 20) ustanovila posebna pisarna, ki bo zapisovala imena tistih posestnikov, ki bodo tekomp 14 dni oddali določene količine živil. Kmetje lahko naznanijo svoje zahteve pismeno ali ustmeno okr. glavarstvu.

Okrajno glavarstvo bo prisiljeno, da od tistih, ki ne bodo oddali zahtevanih in predpisanih živil prostovoljno, terja krompir, žito in fižol potom rekvizicije. Seveda v tem slučaju ne bo nihče dobil petroleja in sveč.

Razne politične vesti.

Kaj pomenijo črke SHS? Znamenje naše sedanje vlade SHS pomeni toliko kot poprej »c. kr.«, ali »c. in kr.« SHS se čita: Slovenci, Hrvati, Srbi, ali vlada Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Govorite slovensko. Pri telefoničnih pogovorih se poslužujejo mariborski Slovenci, posebno obrtniki še vedno blažene nemščine. Ali se res hočete vedno imenovati sužnje. Kdor se še pri telefoničnih pogovorih poslužuje nemščine ne spada v Maribor!

Štrajk na železnici. V torek popoldne so imeli naši železničarji v »Narodnem domu« zopet dobro obiskan shod, na katerem so sklenili, da začnejo danes z delom tudi v delavnicih. Posamezni govorniki izmed delavstva so povdajali, da se med stavkujočimi železničarji in delavci agitira s tem, da se štrajk vrši na ukaz ravnateljstva južne železnice in da oni železničarji in delavci, ki sedaj ne vrše službe, dobe za ves čas stavke plačo, oni ki delajo, pa ne bodo dobili plače od nikogar. Navzoči inšpektor južne železnice, g. Vrečko, je kot zastopnik južne železnice izjavil, da to ni res, kdor ne bo vršil službe, tudi plačila ne bo dobil. Pozivlja nato vse, naj se vrnejo na delo. — Med delavci se skuša delati razpoloženje za stavko tudi s tem, da se jim obljuhuje, da bodeva Scherbaum in Franz dala stavkujočim brezplačno moko. Od slovenskih železničarjev seveda tega ne veruje nihče, dočim verujejo nemškonacionalni in nemški socialnodemokratični backi tudi največje neumnosti. Že pride spoznanje tudi za njih, a bo prepozno.

Železniško blagajno so hoteli odnesti. Minulo soboto je dospel iz Gradca v Maribor neki poseben vlak. Pred povratkom vlaka je preiskala posamezne železniške vagone vojaška patrulja pod vodstvom poročnika g. Malenšeka. Ker je našel v nekem vozu nekaj sumljivega, je poklical službujočega uradnika adjunkta g. Majcena, ki je takoj ugotovil, da je to železniška blagajna in sicer denar, ki je bil namenjen na koroški kolodvor, za plače tamšnjih uradnikov in uslužencev. Bilo je pol milijona kron. Čudno se nam samo zdi, da tato, ki so hoteli odnesti denar naših železničarjev, niso vtaknili v luknjo. Gospoda Malenšek in Majcen pa zasluzita za svoje postopanje vso poхvalo.

Plen v Radgoni. Naše čete so v Radgoni našle dva vagona zaklanih prasičev, več vagonov moke, dva vagona sladkorja in mnogo drugega dragocenega blaga. Preiskava bo dognala, ali je bilo to blago last prehranjevalne komisije, ali vojnih dobicarjev.

Radgončani zadovoljni z Jugoslovani. Župan in drugi radgonski velikaši so prav zadovoljni z južnoslovansko posadko mesta Radgona. Izjavili so, da bodo šli našim povsod na roko.

Pozdrav iz Spielfelda. Tudi fantje od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji stražjo mejo naše širne Jugoslavije v Spielfeldu. Drugače je vse mirno. — Pozdrave vsem Jugoslovom pošiljajo Fran Korpar, Lenart Korpar, Franc Marin.

Dr. Jurič in železničarska stavka. Dr. Jurič je v zadnjem času obrnil plač po vetrnu. Začel je urodati slovenski in klical je celo »Živila Jugoslavija!« Minulo soboto je bil tudi na shodu slovenskih železničarjev v Studencih, kjer je uplival celo pomirjevalno na neke nemškutarske kričače, ki so hoteli motiti shod. Javno se torej dr. Jurič ne upa več nastopiti proti Jugoslaviji, zato pa raje na tem se vedno naprej. Železničarjem, ki štrajko, obljuhuje, da jim bosta mariborska in studenska občina plačali vse, kar bi bili zasluzili v času, ko stankajo. Upam, da bo dr. Jurič in družbi že kmalu zavezan jezik!

Zahtevajte slovenske tiskovine ne samo na pošti, temveč povsod pri vseh uradih. Mariborski Slovenci treba bo, da vas imenoma navedemo, ker ste nepaboljšljivi!

Spremembe pri poštnih uradih. Te dni bodo dobili mnogo poštni uradi na Sp. Štajerskem nove voditelje.

Trmoglavost do skrajnosti. Trgovci v Mariboru, ki neprestano zahtevajo, da se jih podpira, trmoglavo razobešajo nemške napise. S natramo, da delajo to nalašč. S takimi kljubovalci bomo obračunali tako, kakor si niti sami ne predstavljajo.

Krajevni odsek Nar. sveta za okoliš gorne Pensijske doline. Je v seji 25. t. m. pri Gor. sv. Kunoti posvetoval in sklepal o mnogih važnih zadevah ter je med drugim soglasno sklenil tle-resoluciji: 1) Zastopniki obmejnih Slovencev, ki zahtevamo ureditev novih držav in zlasti Jugoslavije na podlagi pravičnosti, ogorčeno in slovensko protestiramo zoper nasilao in mednarodnemu pravu nasprotuječe zasedanje jugoslovanskega ozemlja po laških četah in v imenu italijanskega kralja ter zoper vse krivičnosti, ki so s tem v zvezi. 2) Naša neomajna volja je, živeti v skupni, demokratično urejeni državi SHS; zato ostro obsojamo vsako samolastno ali celo nasilno postopanje od katerekoli strani, ki bi merilo na to, da se pred kenečno svobodno odločitvijo ljudstva uredi vladavina naše mlade države.

Narodni svet za marnberški okraj. Je ustanovil dne 19. oktobra. Razvija živahno delovanje. Nedelo za nedeljo prireja dobro obiskane shode zaupnikov od fare do fare. Dosedaj so bili: 27. okt. v Vuhredu, 3. novembra v Ribnici, 10. novembra v Vuzenici, 17. novembra na Pernicah, 24. nov. v Breznu, 1. decembra na Mati. Povsod zasleduje ljudstvo z velikim zadoščenjem narodni preobrat. Nikomur nočemo delati krivice, a uživati vendar enkrat hočemo tudi svoje naravne pravice. Močnejši bratje iz drugih okrajev, podpirajte nas za dravske, šibke sobrate. Za N. S. so doslej tukajšnji zaupniki zložili in odposlali 1400 K.

Okrajni NS pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 10. t. m. se je ustanovil za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. NS. Predsednikom je bil izvoljen naš poslanec Ivan Roškar, njegovim namestnikom župan v Radehovi g. Šaman, tajnikom nadučit. Ko pič, njegovim namestnikom kapelan Kozar. Za vso župnijo sta se izvolila po dva odbornika. — V nedeljo, dne 17. t. m., je NS za trg Š. Lenart prevzel občinsko upravo ter odstavil dosedanjega posilinemca župana Sollagga. Županske posle vodi sedaj odvetnik dr. Gorišek. Po trgu plapolajo slovenske trobojnice, med tem iz uradnega poslopa, šulverainske šole itd. Trški nemškutari hodijo potri okoli ter žalujejo na polomiji svojega napuha in prevzetnosti ter vsled nagle smrti svojega ljudskega prijatelja ptujskega Štajerca.

Narodni praznik v Dramljah. Katerega smo obhajali dne 24. nov., nam ostane v neizbrisnem spominu. Že na predvečer je oznanjalo streljanje topičev ter plapolanje trobojnic iz vseh narodnih hiš, da bode nekaj izvanrednega. Prihiteli so na naše slavlje tudi iz vseh bližnjih župnij, navzoči so bili Školi iz Šentjurja, kateri so bili deloma na konjih. Več domačih in Šentjurških deklet je bilo v narodni noši. Ko nam domači g. župnik v navdušenem govoru označi pomen današnjega slavlja, je znana godba iz Dramlje zaigrala narodno himno. Nato je govoril g. Jarnovič ter nam orisal sedanjo pot naših zastopnikov, nakar se je pomikal sprevod proti soli, kjer sta še govorila gospoda nadščititelj Jalovšek in Božič Jesenek. Tisočglavna množica je prepevala narodne pesmi, nakar se je

zborovanje zaključilo. S tem so pokazali Dramljeni, da tudi niso v narodnem oziru zaostali.

Tako ne! Na nekaterih železniških postajah so vsi oglasi, vozni redi, ceniki in slično potrgani — v splošno škodo. Potrimo malo in skrbim, da pridejo skoraj slovenski razglas. — Na nekih stramotilah češkarje po javnih straniščih močimo — ne pristavljamo ničesar, pustimo, da se vidi olika naših dosejalnih zatiralcev.

Nemške strahote v Srbiji. Človeku se ježijo kar lasje, ko čita, kaj so vse zagrešili nemški zločinci v naši nesrečni Srbiji. Kar so mogli, so na svojem umiku pobrali, a česar niso mogli pograbiti seboj, so uničili. Te zverine v človeški podobi se niso ustrašile niti pred bolnišnicami. Tudi iz bolnišnice so odnesli vse, kar se je dalo odnesti, a drugo so uničili. V srbskih bolnišnicah danes ni niti ene posteje, ne odeje, ne rjuh. Nemci so pogradi bili in odnesli vse, z eno besedo vse! In potem imajo li neljudje še pogum, da se pritožujejo radi prehodnih pogojev premirja. Ti pogoji in tudi mirovni pogoji sploh ne bi mogli biti nikdar tako hudi, da bi Nemci vsaj deloma trpeli za zločine, ki so jih zagrešili v Srbiji, Belgiji, Franciji, Poljski, Rusiji itd. Edino primerna kazen za vsa ta hudo delstvo bi bila izključenje Nemcev iz družbe narodov.

Črnogorci vrgli svojega kralja. Minuli petek se je sestala v Podgorici v Črnigori velika narodna skupščina, ki je enoglasno sklenila, da se kralj Nikita in njegova dinastija odstavi. Ob enem je skupščina proglašila popolno narodno ujednjenje s Srbijo, pod dinastijo Karagiorgjevičev.

Glavni vojni hujskači se skrivajo. Veliki admiral nemške vojne mornarice Tirpitz je na skrivaj zapustil Berolin in odpotoval v Švico. Tirpitz je prištevati med največje vojne hujskače, kajti može vselej in ob vsaki priliki naglašal, da bodo nemški podmorski čolni unicili Anglijo in Ameriko ter ju prisilili k miru!

Fantje, le korajžo! Nemškoavstrijska Nationalversamlinga je sklenila zakon, da imajo v Nemški Avstriji državljanstvo le oni, ki se pred okrajno politično oblastjo priznajo za Nemce. Krasno! Nasim zastopnikom na mirovnem kongresu bo samo potrebno, da se sklicujejo na ta zakon, pa sme mo biti gotvi, da ne pride niti ena slovenska vas pod Nemško Avstrijo. Sicer pa znam sklepati take zakone tudi mi. Nemci nam kažejo pot. Čimveč in čimvečje nesramnosti delajo v Gradcu in na Dunaju, tembolje za nas. V najslabšem slučaju jih bomo tudi posnemali, po oni znani: »Haust du meinen Juden, so hau ich deinen Juden.« Gre samo za vprašanje, katerega bo bolj bolelo. Vidimo, da jih na Dunaju ni srčala pamet. Nam je to čisto prav in klicemo jim: Le tako na preprej! Fantje le korajžo!

Angleški kralj v Parizu. Dne 28. novembra je došel angleški kralj v spremstvu obeh svojih sinov v Pariz, kjer namerava ostati delj časa. V Pariz prideta te dni tudi belgijski kralj in predsednik portugalske ljudovlade. V političnih krogih prispevajo sestankom veliko važnost.

Dnevi italijanskega kralja šteti. Po poročilih dunajskih listov so se visoki italijanski častniki, ki se sedaj mudijo na Dunaju, izjavili, da so dnevi italijanskega kralja šteti, kajti italijanski kralj bo odstavljen v najkrajšem času in bo proglašena ljudovlada.

Italija v dolgovih. Italijanski finančni minister je objavil, da so znašati dolgov Italije do dne 1. nov. t. l. zavsem 122 milijard lir, od teh je 74 milijard vojnih dolgov.

Mirovna pogajanje v Parizu. Po poročilu priskih listov se bodo vršila mirovna pogajanja ne v Versaillesu, kakor je bilo prvotno rečeno, ampak v palači ministristva za zunanjne zadeve v Parizu, kjer se že vrše velike priprave.

Sv. Oče zastopan na mirovni konferenci. Iz Pariza se poroča, da sta se kardinal primas Severne Amerike Gibbons in kardinal Mercier v Braslu obrnila do Wilsona s prošnjo, naj zastavi ves svoj mogočen upliv, da bo zastopan na mirovni konferenci tudi Sv. Oče ter da se naj na mirovni konferenci končnoveljavno uredi tudi preče rimske vprašanje.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Nameščeni so naslednji gg. vojnici kurati kot kaplani: Ignacij Brvar na Vranskem, Ivan Hanžič v Koprivnici, Josip Kuk v Mali Nedelji, Bogdan Lendovšek v Starem trgu, Franc Osterc v Zrečah, Marko Škofič pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

Dosedanja osemrazrednica šolskih sester v Celju s pravico javnosti, se je to šolsko leto preosnova na v petrazredno ljudsko in trirazredno meščansko šolo, kar je narodna vlada SHS po poverištvu za uk in bogecastje glasom odloka z dne 18. novembra 1918, st. 8570 vzela naznanje.

Porotno sodišče v Mariboru Zasedanja porotnega sodišča, ki bi se moralo začeti v pondeljek, 9. dec., ne bodo. O tem so bili obveščeni tudi žg. porotniki.

Smrtna kosa Iz Berolina prihaja vest, da je tam umrl hivši učitelj pri Sv. Barbari v Halozah in črnovojniški poročnik g Slavko Selinšek. Umrl je na posledicah ponesrečene operacije v nekem vojaškem lazaretu.

Darila za NS P. Lederer v Gornji Veličini 50 K; J. Jazbinšek, vojni kurat, 2 K; na gostiji Vo grin—Senekovič v Lastomerih nabранo 25 K; Vojaki za narodne kokarde v Cirilovi tiskarni nadporočnik Jurko 3 K, poročnik Farkuš 3 K, poročnik Zalesjak 3 K, poročnik Konečnik 4 K, neimenovan 2 K. Rojaki! Spominjajte se NS ob raznih prilikah. Če ste prej tujcem dajali v žep velikanske svote, ne pozabite sedaj na svoj lastni dom. Potreb imamo veliko.

Za NS je daroval Boštjan Požauko iz Krčevine pri Mariboru 10 K. Hvala!

Lovci za Narodni svet Okrajnemu odseku Narodnega sveta v Ptaju je g. župan Čeh dne 27. novembra t. l. izrečel kot narodni davek znesek 55 K, ki so ga ob dobri volji poklonili lovci gosp. Josipa Repiča v Zagorcih. Da bi ta dar našel mnogo posnemalcev.

Vojaške oprostitev Vedno bolj se množijo slučaji, da se pošiljajo prošnje za vojaške oprostitev naravnost na vojaško poveljstvo v Mariboru, kar reševanje prošenj le zavlačuje. Opozarja se, da se morajo prošnje za vojaške oprostitev vlagati potom občine na okrajno glavarstvo, ne pa naravnost na vojaško poveljstvo.

Narodna straža-obmejitev Štajersko obmejno vojaško poveljstvo SHS v Mariboru razglasja: Vse občine se nujno pozivajo, da vpošljijo v najkrajšem času seznam članov Narodne straže v določni občini. Člani Narodnih straž se izberejo iz moštva starih čez 30 let. S tem seznamom se pošije tudi imenik dosedanjih članov Narodne straže po sledenem vzorcu. A imenik članov Narodne straže v občini ..., tek. štev. čin, ime in priimek, leto, peklic, v vojni služil pri, opomba. B. imenik Narodne straže v občini ... po omejitvi po gornjem vzorcu. Ob enem naznanih tudi število in vrsto orožja in streliva. Kot navodilo velja sledi: 1. V malih občinah ne sme biti število članov večje kakor 7. 2. V večjih občinah čez 2000 prebivalcev 15. Pripetilo se je, da so v nekaterih občinah vpisani kot člani Narodne straže vsi bivši vojaki z namenom, da se na ta način izognejo mobilizaciji. To ravnanje ni bilo domoljubno. Zato zapevuje štajersko obmejno vojaško poveljstvo SHS v Mariboru: 1. Vse Narodne straže v občinah brez izjeme se skrčijo na zgoraj omenjeno število članov. 2. Narodne straže delujejo s sperazumom z orožništvom. 3. Varevati imajo zasebno in javno imetje pred tativino in ropam, ter ščititi ebevarnost prebivalstva. 4. Na kolodvorskih postajah v obmejnih krajih, kjer ni vojaške straže, postavi Narodna obrana stražnika pri eduhu vlakov. Ta ima dolžnost preprečiti izvoz živil iz jugoslovanske države bodisi v večjih, bodisi v manjših množinah (nahrabnikih). Stražniku daje pooblastila krajevni Narodni svet. 5. Člani Narodne straže opravljajo častno službo v korist občine ter ne dobivajo od Narodne vlade nobene odškodnine, pač pa jih lahko občine v svojem deležu odškodnuje po lastnem prevdaru. 6. V egroženih obmejnih krajih, pri skladističih, vožnih točkah itd. postavi vojno poveljstvo na predlog Narodnega sveta vojaške straže. 7. Vse druge moške osebe, ki tega do sedaj še niso storili, se morajo zglasiti do 8. decembra 1918 pri svojih oddelkih v Mariboru ali v Celju glede vpisa. — Maister, generalmajor.

Naredba poverjeništva za kmetijstvo Gozdovi in domene prejšnje avstrijske države in verskega zaklada, ki so bili v področju bivšega goriškega ravnateljstva gozdov in domen, ki leže na ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani, so prešli v last te vlade. Za upravo teh gozdov in domen na Kranjskem, Goriškem, v Istri in južnem delu Koroške ustavilo se je ravnateljstvo v Ljubljani kot gozdarski oddelok poverjeništva za kmetijstvo in je imenovan višji gozdarski svetnik Josip Rustia za ravnatelja. Istemu se je obenem poverilo začasno načelništvo deželnega gozdnega nadzorstva. Uradni gozdnega ravnateljstva in nadzorstva so začasno v palači Narodne vlade. — Predsedništvo za kmetijstvo. Poverjenik: prelat A. Kalan.

Naredba Delovanje bivše kovinske, kakor tudi bivših gospodarskih in blagovnih central v obmo-

čju NV v Ljubljani se smatra s 1. nov. t. l. naprej za ukinjeno. Prestopki zoper rekvizicijske zahteve teh central pred 1. nov. t. l. se splošno odvezajo. Vse blago in produkti, ki so bili podrejeni imenovanim centralam, ostanejo tudi v naprej še kot potreščine v nujnem javnem interesu pod nadzorstvom Prehodnega gospodarskega urada NV v Ljubljani in so navezani na dosedanje maksimalne cene, razven v kolikor se od slučaja do slučaja razvezuje zapora nad temi produkti. V Ljubljani, dne 28. nov. 1918. Poverjenik za javna dela in obrt: Ing. V. Remec. Poverjenik za industrijo in trgovino: Dr. K. Trill r. Poverjenik za pravosodje: Dr. Vl. Ravnhar.

Razglas poverjeništva za javna dela in obrt. Množijo se ovadbe o raznih, celo najuglednejših trgovcih, da so kupili razno blago od ljudi, o katerih so moral vedeti, da so si isto na nepošten način prisvojili. Trgovci, ki so nakupili katerekoli množine takega blaga, se nujno pozivljajo, da takoj, najkasneje pa do dne 10. dec. t. l., priglasijo Prehodno-gospodarskemu uradu, Turjaški trg št. 1 v Ljubljani, kaj so kupili, po katerih cenah in koliko imajo tega biaga v zalogah, sicer se bo proti njim brezobjizno kazensko postopalo. Poverjenik: Ing. V. Remec.

Gospodu majorju Francu Zwiru, postajnemu poveljniku SHS v Mariboru, bila sta skrađena v petek dne 29. listopada dva konja. Vprežena sta bila v novi vojaški gospodarski voz brez zavora, na mestu ljestvic je bil z deskami obit. Voz in konja je odpeljal z domobranske vojašnice samo voljne neki desetnik. Izmed konj je eden lisec z dolgim repom in grivo, besanske pasme, bel na treh nogah (bele stumfe) in ima belo liso na čelu in nosu. Drugi je rjavavec brez posebnega znamenja, 163 cm visok, ima postrjeno grivo in rep, na desnem stegnu pa ima vžgano črko »S«. Kdor kaj izve, da bi se bila konja kje predala ali kupila, se vladu prosi, da blagovoli to naznanih postajnemu poveljstvu SHS v Mariboru. Za povrnitev konj se obljudi dobra nagrada.

Vojška godba SHS streškega polka št. 26 rabbi godbenike. Javijo naj se v domobranski vojašnici.

Oddaja mleka Naznajamo, da manjka za preskrbovanje revnih otrok in bolnikov potrebljeno mleko, zato se prosijo kmetje, imeti z reveži usmiljenje in oddajte mleko po možnosti uradno nastavljenim nabiralcem. Cena je od dne 1. dec. primerno zvišana (1 liter pri kmetovalčevem hlevu 1 K).

Poliv! Vse občine mariborskogoravnega glavarstva se pozivajo, da nemudoma javijo okrajnemu glavarstvu v Mariboru potrebljeno množino soli na mesec.

Mariborsko okrečno glavarstvo se enkrat prosi č. župne vrade Sp. Štajerja, naj vendar takoj vpošljijo imena mož, ki jih smatrajo sposobne za nakupovalce živine.

Tobakarjam naznajamo veselo vest, da bo Ljubljana odslej preskrbovala Maribor s tobakom, cigaretami in smrekami. Prvi vagon tega biaga pride v Maribor te dni. V Ljubljani se dobijo tobaci izdelki že brez kart.

Vlaki Iz Maribora vozijo ti le vlaki: V Ljutomer ob 7:45 zjutraj, iz Ljutomera ob 5:31 zvečer, prihod v Maribor ob 9. uri ponoci. — V Spodnji Dravograd ob 4:45 zvečer, iz Sp. Dravograda ob 6:50 zjutraj, prihod v Maribor ob 9. dopoldne. — Proti jugu vozita vlaka ob 8:18 zjutraj in 7:30 zvečer. — Ptujski vlaki vozijo kot dosedaj. Junčari (7:45) vozi do Središča, iz Središča ob 2, v Maribor ob pol 7.

V mlinih v Muri na levem bregu imajo kmetje iz Slovenskih goricah mnogo žita za domače potrebe. Ker mlini deli časa radi neke nezgode v mlinskih strugi niso mogli delati, se je nakočilo v teh mlinih več vagonov slovenskega žita. To žito je sedaj graška nemška vlada nameravala zapleniti za Nemško Avstrijo. Dne 1. dec. je postavila vojaške straže v mlini Neuhold pri Strasu, Rup v Gersdorfu in Vizjak v Črnišnah, tako, da slovenski kmetje niso dobili svojega žita in moke. Ke je naše uredništvo izvedelo za to nemške nakanje, je telefonično obvestilo generala Maistra, kateri je takoj vse potrebno ukrenil, da ne bodo slovenski kmetje zgubili ne enega zrna žita v mlinih na levem bregu Mure.

Kdor hoče vsak dan v Mariboru prodajati Slov. Gospodarja, »Stražo« in »Male Novice« na ulici, po gostilnah in na kolodvoru, naj se takoj oglaši pri ravnateljstvu naše tiskarne.

Posredovalni urad za begunce Narodna vlada SHS je ustanovila za begunce iz po Italijah za sedenega ozemlja posredovalni urad, ki ima svoje prostore v Ljubljani na Dunajski cesti št. 38, v hiši »Zadružne zveze«, I nadstropje. Za voditelja tega urada je imenovala Narodna vlada okrajnega glavarja dr. Baltiča.

Pogreša se: Janez Čank, 22. Lir, 10 komp., poddesetnik, na italijanskem bojišču izginil; 16. januarja 1916 zadnje poročilo. Kdor kaj ve, naj

naznani očetu, Ignacu Čank, pri Sv. Primožu na Pohorju, pošta Vučenica.

Maribor in bodoča državna meja. Tako se imenuje maša, 32 strani obsegajoča knjižica, ki jo je pisal dr. F. K. in založil mariborski NS. Knjižica se dobi v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru in stane 50 v.

Dopisi.

Maribor V mestni prodajalni se bo v poljubni množini prodajal paper, paprika in kumna in sicer samo trgovcem. — V četrtek, dne 5. decembra se bodo v mestni prodajalni prodajala jajca, vložena v apne, komad po 60 vin. in sicer samo tistim osebam, katerih v prejšnjem tednu niso dobile nič jajc. — V isti prodajalni se tudi v poljubni množini oddaja ogrski fižol po 5 krov za liter. — Mestni gospodarski urad je sklenil, da se bo odslej naprej dajalo gostilničarjem in hotelirjem samo hrvaško goveje meso, ne pa tudi Štajersko, vendar gostilničarji ne smejo vsled tega vnovič zvišati cen za mesna jedila v gostilnah, ker so to že itak storili. — Vsled pomanjkanja premoga ustavi mestna plinarna obrat v četrtek, dne 6. decembra od 9. ure predpoldne nadalje.

Maribor V bližnjih dneh bo z dovoljenjem komisarja za ljudsko prehrano za Spodnje Štajersko oddal mestni gospodarski urad del svojih zalog ogrske najfinje bele moke (00) in tudi krušne moke. Moko bo oddal nekaterim mariborskim trgovcem (Gusej, Žnidarič, Sirk, Greiner, Tischler) za ceno po 12 K za belo moko in 5 K za krušno moko za kilogram. Pripomni se, da vsled oddaje te moke ne bo nikomur zmajšana količina pripadajoče moke. Na vsako osebo ne sme priti več kakor 1 kilogram moke. — Karte za sveče se bodo izdajale v sredo, dne 4. decembra predpoldne v Elizabetini ulici štev. 14. Vsak najprinese s seboj hišni seznam. Vsaka stranka prejme eno karto.

Maribor Mestni magistrat naznana, da dobesisti obrati, v katerih se izdeluje opeka, cement ter žage premog-drobiz. V poštev pridejo samo obrati, ki se nahajajo v okolišu mariborskogoravnega mesta. Zahtevano množino je priglasiti na mestnem magistratu in sicer do 5. decembra.

Maribor V sredo je umrla trafikantinja Leonoldina Mahalka v Gospodski ulici.

Jarenina Tu je umrla velepešestnica Ana Ornik, starša 80 let. Bila je vzorna žena in zavetna Slovenka. Svetila ji večna luč!

Št. Ilj v Sl. gor. V Cirknici je umrl naš mož posestnik Jožef Lopic. N. p. v m.!

Brezno ob Dravi. Šmiklavška nedelja se bo letos obhajala 8. decembra z dvojno službo bezjo, zjutraj (č. g. Vrečko) in ob desetih (č. g. Kristovič). Ob tej priložnosti se bodo tudi zapisovali novi in stari udje z odpustki obdarovane Šmiklavške bratovščine.

Vuhred, dne 17. listopada. Danes je bil prvič takoj novoimenovani slovenski g. vodja okrajnega glavarstva v Slovenskih goricah, dr. Ipavci ter imel v Marenbergu posvetovanje z merodajnimi faktorji zaradi aprovizacije tega okraja. Bilo mu je mogode sporočiti, da se mu je posrečilo dobiti večjo množino moke, tako, da odpade za naš okraj pol vagona, kar je velike važnosti, ker je sedaj ravno najbolj hudo za živež. V veliko veselje pa bo, da se mu je posrečilo dobiti tudi večjo množino usnja za podplate, tako, da bodo prišlo na naš okraj približno 1000 kg in se bodo oziralo seveda najbolj na revne ljudi. G. vodja glavarstva je obljudil, da bodo storili vse, kar je mogoče, da bodo zadevili prebivalstvo okraja, toda ljudje morajo potreti nekoliko, ker vse naenkrat ni mogoče. Vsak mora biti prepričan, da bodo nova jugoslovanska vlada storila vse, kar je v blagor ljudstvu.

Hoče. Tukaj je dne 28. nov. v Gospodu umrl Janez Vornik, posestnik in tajnik Posejilnice, star 43 let. Pogreb v soboto, dne 30. t.m., ob 10. uri predpoldne. N. p. v m.!

Ljutomer V Ljutomeru se obhaja v soboto, dne 7. grudna 1918 popoldne ob 5. uri v telovadnici narodne šole Miklavžev večer s petjem, živo sliko, nastopom Miklavža s spremstvom in razdelitvijo daril. Darila naj se oddajo isti dan od 10. do 12. ure predpoldne v telovadnici. Po razdelitvi daril prosta zabava, pri kateri se bodo nudili tudi mrzla jedila in vino; sledoja se bodo nabirala posebej s polo. Vstopnina za odrasle je 2 kroni, za otroke je vstop prost. Čisti dobiček je namenjen oslepilim slovenskim vojakom in narodnemu skladu. Pridite vse!

Slov. Bistrica V nedeljo je umrl na Pretežu Alojzij Novačan, posestnik in župan. Pogreb je v tork. Naj v miru počiva!